

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจอมศรี อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการ ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการ บริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจอมศรี ดำเนินการดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน ต่อการบริหาร จัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจอมศรี

1.2 เป้าหมาย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหาร จัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.3 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ดังต่อไปนี้

1.3.1 ผู้วิจัย

1.3.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย

1) ครูผู้ดูแลเด็ก	จำนวน 2 คน
2) ตัวแทนคณะกรรมการ	จำนวน 4 คน
3) หัวหน้ากองการศึกษา	จำนวน 1 คน

1.3.3 ผู้ให้ข้อมูลการวิจัย

1) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน
2) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน 1 คน
3) ผู้ดูแลเด็ก	จำนวน 3 คน
4) กรรมการประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน 5 คน

5) ผู้ปกครองผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน 2 คน
6) กำนัน	จำนวน 1 คน
7) ผู้ใหญ่บ้าน	จำนวน 1 คน
	รวม 14 คน

1.4 การดำเนินงานวิจัย

การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่บ้านจอมศรี ดำเนินการดังนี้

1.4.1 ศึกษาเอกสารจากข้อมูลประชาคมแผน รายงานการประชุมหลักการ แนวคิดการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากหลักกฎหมายนโยบายงานวิจัยและแนวทางหลักการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นให้ทิศทางไว้

1.4.2 แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อตรวจเครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย

1) นางสาวสวาทดี วิไลกุล ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสะอาดนาพันศรีเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและภาษา

2) นางคารา เกษทองมา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเพ็ญ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

3) นางปักใจ ลือดี ค.ม. (การบริหารการศึกษา) นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลโลกกลาง ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

1.4.3 สร้างเครื่องมือโดยหาคุณภาพเครื่องมือเสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ตรวจสอบ

1.4.4 กลุ่มผู้วิจัยผู้วิจัย ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 2 คน ตัวแทนคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 คน หัวหน้ากองการศึกษา จำนวน 1 จัดประชุมโดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ นายก ประธานสภาผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ประชุมเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แก่

- 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2) ด้านบุคลากร
- 3) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- 5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
- 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.5 ผู้วิจัยและกลุ่มผู้วิจัยร่วมกันสรุปสภาพปัจจุบันปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจอมศรี ประชุมเพื่อวิเคราะห์จัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสภาพการณ์พัฒนาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบัน โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis โดยการวิเคราะห์ศักยภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์

1.6 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบบันทึกการประชุม

1.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารประชาคมแผนรายงานการประชุม และระหว่างการประชุมผู้วิจัยใช้แบบบันทึกการประชุมในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและนำข้อมูลที่บันทึกจากแบบบันทึกการประชุมมาเรียงเรียงเป็นแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ระยะที่ 2 ร่างยุทธศาสตร์การศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจอมศรี ดำเนินการดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหนในทางปฏิบัติในบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 เป้าหมาย

เพื่อให้ได้ร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในการพัฒนาการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.3 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ดังต่อไปนี้

2.3.1 ผู้วิจัย ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 2 คน ตัวแทนคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 คน หัวหน้ากองการศึกษา จำนวน 1 คน

2.3.2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาประเมินร่างแผนยุทธศาสตร์

- 1) รองนายกฝ่ายการศึกษา จำนวน 1 คน
  - 2) หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา เทศบาลเพ็ญ จำนวน 1 คน
  - 3) นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างเป็น จำนวน 1 คน
  - 4) นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเพ็ญ จำนวน 1 คน
  - 5) นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงหวาง จำนวน 1 คน
- รวม 5 คน

2.4 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวข้องด้านการศึกษาประเมินร่างแผนยุทธศาสตร์

- 2.4.1 ปลัดเทศบาล จำนวน 1 คน
  - 2.4.2 หัวหน้าสำนักปลัด จำนวน 1 คน
  - 2.4.3 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน จำนวน 1 คน
  - 2.4.4 กรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 13 คน
  - 2.4.5 สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 17 คน
  - 2.4.6 ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 3 คน
- รวม 36 คน

2.5. การดำเนินงานวิจัย

ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจอมศรี ดำเนินการดังนี้

2.5.1 จัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำร่างยุทธศาสตร์ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาประเมินร่างแผนยุทธศาสตร์ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจอมศรีฝ่ายการศึกษา 1 คน หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษาศาสนา วัฒนธรรมเทศบาลเพ็ญ 1 คน นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างเป็น 1 คน นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเพ็ญ 1 คน

นักวิชาการศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลเชียงหวาง 1 คน ประเมินร่างแผนยุทธศาสตร์ว่ามีความเหมาะสม เป็นไปได้หรือไม่ และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.5.2 นำร่างแผนยุทธศาสตร์ ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวข้องด้านการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบลจอมศรี ประเมินร่างแผนยุทธศาสตร์อีกครั้ง ประกอบไปด้วย ปลัด 1 คน หัวหน้าสำนักปลัด 1 คน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 1 คน ผู้ดูแลเด็ก 3 คน กรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 13 คน สมาชิกสภา 17 คน ประเมินร่างแผนยุทธศาสตร์ว่ามีความเหมาะสม เป็นไปได้หรือไม่และมีข้อเสนอแนะอย่างไรต่อการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.5.3 ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ตามข้อเสนอแนะ

2.5.4 ปรับปรุง แก้ไขยุทธศาสตร์ให้สมบูรณ์เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ

2.5.5 จัดทำยุทธศาสตร์ฉบับสมบูรณ์และนำเผยแพร่ต่อไป

2.6 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมิน

2.7 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.67-1.00 และ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 1

2.8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในระยะที่ 2 แบบแบบประเมินความเหมาะสม และความ เป็นไปได้ ของแผนยุทธศาสตร์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.9.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

วิเคราะห์ข้อมูลตามแบบประเมินองค์ประกอบของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านจอมศรี ตำบลจอมศรี อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี มี 9 องค์ประกอบ คือ วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพครู ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและ

ความปลอดภัย ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนทุกภาคส่วน ยุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนการสอน ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 5 ระดับ โดยใช้วิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 45) คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด กำหนดคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับคะแนนที่ได้นำมาวิเคราะห์รายข้อ โดยสถิติค่าเฉลี่ย (Mean) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย 5 ระดับดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เกี่ยวกับความคิดเห็นในการประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของชุมชนต่อการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจอมศรี การปรับปรุงแก้ไขวิธีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ตลอดจนแนวทางการดำเนินการสร้างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการทำแผน เพื่อสร้างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฉบับสมบูรณ์

2.10. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป และการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานที่ใช้ ประกอบด้วย

2.10.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

หาค่าความสอดคล้องด้านเนื้อหา (IOC)

2.10.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้

$$\text{ค่าเฉลี่ย } (\bar{x}) = \frac{\sum x}{n}$$

$$\text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)} = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHARAKHAM UNIVERSITY